

STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Folkpartiet liberalerna

Motion av Birgitta Rydberg m fl (fp) om hållbar tillväxt i Stockholmsregionen

Stockholmsregionen är hjärtat i Sverige. Är hjärtat i god form får resten av landet del av syrerikt blod i form av bl.a. skatteomfördelningar, idéer, arbeten och tillväxt. Är regionen i dålig kondition drabbar det också omedelbart hela Sverige. De senaste åren har karaktäriserats av syrebrist och brist på gemensam strategi för hur Stockholmsregionen skall återfå kraften för att kunna ha en långsiktig hållbar tillväxt. Det vill folkpartiet råda bot på.

Hållbar tillväxt handlar om god livskvalitet för regionens invånare, där ekonomisk, ekologisk och social utveckling beaktas. Livskvalitet handlar i grunden om trygghet och framtidsutsikter, om rätten till arbete för alla, om våra barns rätt till åtminstone samma livsmiljö som vi själva, om rätten och möjligheten till trygg vård och omsorg och om möjligheterna att utvecklas som individ och i grupp. Det handlar om att bygga ett samhälle som idag och i morgon sätter människan som kulturell varelse i centrum, där också respekten för varandra och kommande generationer är central och där den ekonomiska utvecklingen ses som ett medel för människor att utvecklas och finna trygghet.

En framtidsytande politik måste skydda människans livsmiljö och förvalta den för framtida generationer. En utvecklingspolitik för 2000-talet måste utgå från människans möjligheter att lösa problem inom olika områden. Den biologiska kunskapens, teknikens, demokratins och marknadsekonomin utvecklingskraft erbjuder fantastiska möjligheter. Men vi får inte blunda för de stora utmaningar som framtiden innebär. Varje människa har ansvar för sina egna handlingar. Det är politikens uppgift att främja en ansvarstagande livsstil.

Stockholm var en gång synonymt med huvudstaden, inte minst när befolkningen i området i huvudsak bodde innanför stadens tullar. Idag har begreppet vidgats samtidigt som området knyts ihop med ett allt större omland. Den funktionella regionen sträcker sig idag närmast från Uppsala eller kanske till och med Gävle i norr till Nyköping eller Linköping i söder och från öarna Svenska Högarna i öster till Västerås eller kanske Örebro i väster. De administrativa gränserna, i form av landsting, länstyrelser och kommuner är dock fortfarande ett minne av en svunnen tid. Likaså många av de statliga lagar och förordningar som delvis reglerar verksamheten.

Stockholms- eller Mälardalsregionen konkurrerar idag inte främst med andra regioner i Sverige. Snarare är vår region pumpen, hjärtat, i kroppen Sverige och konkurrenterna finns i större regioner främst i Europa, men också i övriga delar av världen. Vi påminns om det när företag och forskare flyttar till låglöneländer eller större marknader eller när multinationella företag väljer att lokalisera sig där skatterna är lägre, forskarna fler eller utbildningen bättre.

För att främja en hållbar tillväxt i regionen krävs insatser på fler nivåer; från staten i form av flexibla regelverk och möjligheter för regionen att ta ett större eget ansvar, från regionen

själv genom bättre samordning och mer av gemensam samsyn parat med konkreta insatser och från kommunerna inte minst i form av mer av gemensam planering och ökat samarbete.

Stockholmsregionens starkaste tillväxtsidor i ett internationellt perspektiv är idag mycket förenklat:

- I regionen finns mycket hög kompetens, här finns många välutbildade och vi har en hög internationell ranking vad gäller kunskapsmässig konkurrenskraft.
- Vi är duktiga inom IKT (Informations- och kommunikationsteknik) där Ericsson fortfarande är ett draglok.
- Vi har hög kunskap inom robotteknik, främst genom ABB i Västerås.
- Vi är också duktiga på medicin, biomedicin och bioteknik.
- Vi har spetskunskap inom finansiella tjänster.
- Inom vissa områden har regionen en bra infrastruktur som t.ex. flygplatser och hamnar.
- Vi har åtminstone ett forskningsuniversitet med högsta internationell standard (Karolinska Institutet) och några andra institutioner i världsklass, t.ex. Ångströmlaboratoriet i Uppsala.
- Vi har, åtminstone teoretiskt, tillgång till välutbildade invandrare som skulle kunna vara en stor tillgång på arbetsmarknaden.
- Vi har en hög standard på sjukvården i regionen med flera universitetskliniker.

När det gäller vår region finns det samtidigt ett flertal problem som måste få sin lösning. Ett handlar om samsynen och samarbetet. Idag saknas det en gemensam målsättning för hur regionen skall utvecklas hållbart. Det saknas också en naturlig företrädare för regionen. Ett annat handlar om hur vi stärker och utvecklar regionens styrkor i form av kunskap och kompetens. Ett tredje handlar om marknadsföring av regionen. Ett fjärde om hur vi bättre utnyttjar den kompetens som alla invandrare i regionen har och ett femte hur vi stärker utbildningsnivån i regionen. Dessutom behöver frågor kring segregation, utanförskap, alltför stor ohälsa och ökande fördelningsproblem och hur vi bygger en ekologiskt och miljömässigt hållbar region diskuteras och åtgärdas. För framtiden är det viktigt att staten inte lägger på alltför stora pålagor på regionen.

Enligt vår uppfattning är några förutsättningar för att vår region skall uppnå en hållbar tillväxt att:

- Vi definierar regionen och att vi inom den uppnår åtminstone en grundläggande samsyn om vilka mål regionen skall arbeta emot. Samsynen måste omfattas av de flesta i regionen, alltså inte bara politiker och tjänstemän i offentlig verksamhet utan också företagare, människor engagerade i den så kallade tredje frivilliga sektorn och vanliga medborgare.
- Det finns en naturlig politisk representativ plattform, där frågorna diskuteras och där representanter tar på sig uppgiften att företräda hela regionen.
- Regionen är tillräckligt stor för att utgöra en attraktiv marknad för större regionala och utomregionala företag. Dessutom måste regionen vara funktionell, åtminstone i den meningen att administrativa gränser inte hindrar utvecklingen.
- Infrastrukturen i regionen bejakar invånarnas behov av förflyttning och företagans behov av transporter av såväl varor, tjänster, personer som information. Infrastrukturen måste bli en tillgång och inte ett problem. Dessutom måste nya infrastrukturella satsningar ta sin utgångspunkt i den större regionen och inte enbart i dagens administrativa landsting. Vi behöver också se de tillgångar som finns i hela regionen, t.ex. vad gäller flygplatser och hamnar, som tillgångar för hela regionen.

- Utbildningen i regionen måste vara utomordentlig. Skall vi kunna konkurrera med kunskap och kompetens krävs också att vår utbildning håller världsklass. Vi måste också kunna förse de företag vi vill ha i regionen med rätt utbildad arbetskraft.
- Forskningen i regionen premieras och underlättas. Det kan ske genom ytterligare universitet och genom mer resurser till forskningsinstitutioner. Det kan också ske genom bättre förutsättningar för forskningsintensiva eller forskningsberoende företag och genom mer samarbete mellan olika forskningsinstitutioner och mellan forskare och företag. Samhällets resurser bör koncentreras till områden där vi bedöms kunna bli starka internationellt och på grundforskning.
- Tillräckligt med bostäder byggs. Här kan bostäder i centrumbildningar som idag finns utanför dagens Stockholmsregion vara ett väl så attraktivt alternativ, till alltför hård exploatering av redan täta områden. Samtidigt måste hänsyn tas till möjligheterna att resa kollektivt vid en framtida utbyggnad.
- Ekonomisk tillväxt parad med ekologisk och miljömässig uthållighet premieras. Hela vår samhällsservice och invånarnas trygghet bygger på en stark ekonomi. Därför måste ett av regionens huvudmål vara att underlätta för företag att etablera sig och verka i regionen. Samtidigt skall vi ställa höga krav på att de verkar med miljömässigt godtagbara metoder.
- Vi underlättar kommunikationerna med större marknader, främst runt Östersjön. Detta är en förutsättning för att företag skall kunna förlägga produktion till vår region. För kunskapsföretag är en annan förutsättning att det finns snabba och regelbundna kommunikationer för personal och besökare, till alla större orter i världen.
- Servicefunktionerna i regionen är av hög kvalitet och täcker de områden företag och forskningsinstitutioner efterfrågar. Det gäller allt från sjukvård över busstrafik till banktjänster och IKT-system.
- Regelverket är konsistent över tiden så att företagen vet vad som gäller för framtiden. Snabba förändringar av företagets förutsättningar är en dålig konkurrensfaktor. Detta innebär också att de politiska församlingarna bör sträva efter samsyn, inte konfrontation. Detta för att garantera långsiktigt hållbara lösningar.
- De politiska församlingarna och de offentliga organen uppnår ekonomiskt långsiktig balans i sin ekonomi.
- Storstadens utsläpp minskar och möjligheterna till naturupplevelser ökar.

Förslag till beslut

Vi föreslår landstingsfullmäktige besluta

om samverkan...

att uppdra till landstingsstyrelsen att kontakta Östergötlands läns landsting, Sörmlands läns landsting, Västmanlands läns landsting, Örebro läns landsting, Uppsala läns landsting samt Gävleborgs läns landsting för att undersöka deras intresse för att bilda ett direktvalt regionparlament i Stockholms/Mälardalsregionen.

att uppdra till landstingsstyrelsen att därefter uppvakta regeringen för att som försöksverksamhet få bilda ett direktvalt regionparlament i Stockholms/Mälardalsregionen tillsammans med de landsting som vill ingå i denna nya region.

att uppdra till landstingsstyrelsen att uppvakta regeringen med förslag om att ett försök inleds där pengarna från Försäkringskassan för sjukskrivningarna överförs till landstinget enligt en schablon, för att få pröva om sjukskrivningarna i regionen kan minskas genom att den som behandlar de sjuka också får del av de kostnadsminskningar en snabbare och bättre behandling och därigenom kortare sjukskrivningstid medför.

om planering....

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att kontakta planeringsenheterna i ovan nämnda landsting för att undersöka möjligheterna att utforma en gemensam regionplan som underlag för planeringen i en mer funktionell region.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att kontakta Uppsala kommun, Nyköpings kommun och Västerås kommun för att försöka undersöka möjligheterna att samordna infrastruktursatsningarna bättre kring och till de flygplatser som finns i dessa kommuner som också idag betjänar Stockholmsregionen.

om utbildning och forskning...

att uppvakta regeringen om att Södertörns Högskola ska ombildas till universitet.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att utreda hur Novum Forsningspark i Huddinge kan utvecklas vidare som regionalt centrum för biomedicinsk forskning och företagande.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att utreda vilka behov som finns av kompletterande utbildningsbehov i regionen som helhet.

att uppdra till landstingsstyrelsen att intensifiera planeringen för utbyggnaden av Norra Stationsområdet till ett internationellt forskningcentrum inom främst medicin, biomedicin och bioteknik.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma med förslag till landstingsfullmäktige med förslag på hur Stockholmsregionen kan marknadsföras bättre internationellt såsom en kunskaps- och forskningsintensiv region.

att uppdra till landstingsstyrelsen att utreda förutsättningarna för hur fler kluster kan utvecklas inom främst biomedicin/bioteknik, IKT och finansiella tjänster.

att uppdra till landstingsstyrelsen att utöka möjligheterna för att bedriva klinisk forskning och testning av forskningsresultat inom den egna sjukvårdsorganisationen.

att uppdra till landstingsstyrelsen att tillse att nya forskningsrön snabbt sprids i den egna verksamheten och att de senaste forskningsresultaten finns tillgängliga för alla inom organisationen.

att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att i samråd med privata och offentliga vårdgivare undersöka möjligheterna att öka vårdexporten

om bostäder och infrastruktur ...

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att inventera närliggande län och dess kommuners planer för framtida bostadsbyggande.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att kontakta Stockholms, Norrtäljes, Nynäshamns, Södertälje och Öxelösunds kommuner för att försöka bidra med att samordna den framtida hamnstrukturen kring Östersjön.

att ge Regionplane- och trafiknämnden i uppdrag att i samråd med näraliggande landsting och kommuner utreda stockholmsregionens framtida flygplatsförsörjning.

om styrning mot hållbar tillväxt och ökad livskvalitet

att uppdra till landstingsstyrelsen att tillse att individens livskvalitet, integritet och frihet samt hållbar tillväxt prioriteras i landstingets verksamhet och att den hållbara tillväxten skall omfatta såväl ekonomisk som ekologisk och social utveckling.

att uppdra till landstingsstyrelsen att sammanställa ett program för en friskare region, där medborgarnas hälsa sätt i fokus.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma med förslag hur hälso- och sjukvården i regionen kan användas för att också befrämja den ekonomiska tillväxten, exempelvis genom att utveckla exporten av sjukvårdstjänster.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma till fullmäktige med ett konkret program hur Stockholmsregionen i ökad utsträckning skall kunna ta till vara sina invandrares kompetens i arbete.

att uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma med förslag om hur samverkan kan öka med den så kallade tredje frivilliga sektorn.

Stockholm den 14 december 2004

Birgitta Rydberg (fp) Maria Wallhager (fp)

Bo Lagerquist (fp)